

TARNOWSKIE STUDIA TEOLOGICZNE 36 (2017) NR 2, S. 159–170
<http://dx.doi.org/10.15633/tst.2621>

ks. Grzegorz Kielbasa¹

NOWY SĄCZ

Apostolska posługa miłości Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu w latach 1893–2016

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej – potocznie nazwanych służebniczkami dębickimi – zostało założone przez bł. Edmunda Bojanowskiego². On urodził się w 1814 roku w Grabonogu k. Gostynia w rodzinie ziemiańskiej. Był społecznikiem i patriotą. Zajmował się także działalnością wydawniczą. Powołał do życia bractwo trzeźwości i uruchomił pierwszą ochronkę w Poznaniu. Do Gostynia sprowadził szarytki, a w 1850 roku założył Zgromadzenie Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej, z którego powstały 4 gałęzie: służebniczki wielkopolskie (pleszewskie), starowiejskie, śląskie i dębickie. Edmund Bojanowski zmarł 7 sierpnia 1871 roku w Górze Duchnowskiej. Został beatyfikowany przez Jana Pawła II w 1999 roku³.

---

¹ Ks. mgr lic. Grzegorz Kielbasa, dyrektor Katolickiego Przedszkola Niepublicznego im. Świętej Rodziny w Nowym Sączu, studia magisterskie – Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie (obecnie UPJPII), Instytut Teologiczny w Tarnowie; studia podyplomowe: Zarządzanie instytucją oświatową w zreformowanym systemie edukacji; Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna; Pedagogika specjalna. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika) – Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim.

² Por. Z. Niedźwiecka, *Edmund Bojanowski – prekursor Soboru Watykańskiego II*, Wrocław 1983, s. 63.

³ Por. V. Schaubert, H. M. Schindler, *Ilustrowany leksykon świętych*, tłum. ks. P. Tkaczyk, R. Zajączkowski, Kielce 2002, s. 83.

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej w diecezji tarnowskiej

Zgromadzenie Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej stosunkowo wcześnie osiedliło się w diecezji tarnowskiej. Do Galicji siostry przybyły w 1861 roku. Osiedliły się w Łańcucie, a w 1874 roku powstała gałąź starowiejska zgromadzenia. W Tarnowie siostry osiadły przed 1875 rokiem i rozpoczęły pracę w Bursie św. Kazimierza. Przybyła tu również gałąź pleszewska zgromadzenia wypędzona z Wielkopolski w wyniku Kulturkampfu, i tu na skutek warunków politycznych i zarządzeń bp. Igmacego Łobosa uformowała się w 1887 roku gałąź dębicka zgromadzenia. Przed 1881 rokiem powstały domy w Tarnowie, Nowodworzu, Krzeczowie koło Lubienia i Podczewonem koło Czarnego Dunajca. Przed 1901 rokiem na terenie diecezji tarnowskiej było już 27 placówek zgromadzenia z jego domem generalnym w Dębicy, gdzie umieszczono również nowicjat. Do 1917 roku zgromadzenie posiadało w diecezji już 36 placówek, przy czym placówki istniejące w 1902 roku w Borowej, Krościenku, Łękach i Siedliskach zostały zlikwidowane przed 1917 rokiem.

W 1917 roku służebniczki dębickie pracowały w szpitalach: w Dębicy i Tarnowie; w bursach: w Dębicy, Tarnowie, Bochni, Mielcu, w Nowym Sączu i Starym Sączu; w szkołach ludowych: w Cerekwi, Chotowej i Wrzępi; w ochronkach i sierocińcach: w Tarnowie, Dobrej, Jasieniu, Laskówce, Łososinie, Miechowicach, Mielcu, Mszanie Dolnej, Nowym Sączu Ociece, Odporyszowie, Okulicach, Przecławiu, Starym Sączu, Stobierni, Tuchowie, Wrzępi, Zagórzycach i Żarówce⁴.

W 2016 roku zgromadzenie służebniczek dębickich posiadało w diecezji tarnowskiej: dom generalny w Dębicy i Ośrodek Integracyjno-Wychowawczy w Dębicy; w prowincji tarnowskiej – 14 placówek; w prowincji krakowskiej – 13 placówek, w tym placówka na terenie parafii pod wezwaniem św. Małgorzaty w Nowym Sączu⁵.

---

⁴ B. Kumor, *Diecezja tarnowska, dzieje ustroju i organizacji 1786–1985*, Kraków 1985, s. 620.

⁵ *Schematyzm diecezji tarnowskiej 2015*, red. R. Kantor i in., Tarnów 2015, s. 337–339.

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu

Początki charyzmatu zgromadzenia w Nowym Sączu

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej oddaje się wielorakiej apostolskiej posłudze miłości, a w sposób szczególny chrześcijańskiemu wychowaniu i nauczaniu dzieci, służbie ubogim i chorym, wspieraniu rodzin w ich wielorakich potrzebach oraz różnym formom pracy parafialnej i charytatywnej⁶.

Na „straży” realizacji charyzmatu zgromadzenia w nowo powstałej placówce pod koniec XIX wieku, w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu, stała pierwsza przełożona domu, s. Agnieszka Wyduba, która osobiście знаła założyciela bł. Edmunda Bojanowskiego.

Siostra Agnieszka Wyduba urodziła się w 1843 roku we wsi Kaniewo. Należała do grona sióstr, które towarzyszyły ojcu założycielowi w domu w Jaszkanie. Wstąpiła bowiem do zgromadzenia sióstr służebniczek w 1862 roku. Wraz z bł. Edmundem przeżywała nie tylko „wiosnę” życia zakonnego, ale i smutne chwile. Do takich bolesnych chwil w życiu s. Agnieszki niewątpliwie należała śmierć ojca Bojanowskiego w 1871 roku, a następnie wybuch Kulturkampfu w zaborze pruskim, co zmusiło ją, podobnie jak i inne siostry, do założenia stroju świeckiego. Następnie wraz z innymi siostrami została skierowana przez ówczesną przełożoną generalną m. Elżbietę Szkudłabską do Galicji. Z chwilą usamodzielnienia się służebniczek poznańskich na terenie zaboru austriackiego z domem generalnym w Dębicy, s. Agnieszka została członkinią nowo formującego się Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Dębickich. Obowiązki przełożonej domu zakonnego w Nowym Sączu pełniła do 1918 roku, kiedy to została wybrana na urząd asystentki generalnej. Siostra Agnieszka zmarła 11 lipca 1931 roku. Jej życie nacechowane było ogromną pokorą i bezgranicznym zaufaniem Bożej Opatrzności⁷.

---

⁶ Por. *Konstytucje Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej*, Dębica 2003, art. 1 i art. 3.

⁷ *Kronika Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu*, t. 1, s. 3, rękopis w archiwum Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu.

*Apostolska postługa opieki i wychowania dzieci
w Katolickim Zakładzie Sierot w Nowym Sączu*

Zgodnie z naturą i celem swojego zgromadzenia siostry służebniczki żywo wpisały się w życie diecezji tarnowskiej, w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu. Z dniem 1 lutego 1893 roku podjęły one opiekę i troskę o wychowanie dzieci w Katolickim Zakładzie Sierot w Nowym Sączu. Mieścił się on w budynku obok parafialnej świątyni, został założony w 1854 roku⁸. „Początkowo opiekę nad dziećmi pełniły panie z Komitetu Pań Dobroczynności. Liczba dzieci dochodziła do 50. Rozpiętość wieku wychowanków wahała się w granicach od 3 do 16 lat, względnie do ukończenia szkoły podstawowej. Był to zakład koedukacyjny”⁹. Na prośbę Komitetu Pań Dobroczynności, popartą przez ks. infułata Alojzego Góralika, ówczesna przełożona generalna matka Maria Filipiak przeznaczyła trzy siostry do pracy z dziećmi w Katolickim Zakładzie Sierot. Tak zapoczątkowała działalność Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu. Tymi siostrami były: wspomniana już s. Agnieszka Wyduba – przełożona domu, s. Hilarya Lewicka i s. Bernarda Szmula¹⁰.

Dzieci w zakładzie nie były łatwe do wychowania. Były to dzieci niewiadomego pochodzenia, często porzucone, a także sieroty. Wśród nich znajdowały się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Pomimo tych trudności siostry potrafiły stworzyć rodzinną atmosferę, czego dowodem były po latach częste odwiedziny wychowanków przyjeżdżających ze swoimi rodzinami¹¹. Ogromne zasługi dla rozwoju i funkcjonowania Katolickiego Zakładu Sierot miał ówczesny proboszcz parafii ks. Alojzy Góralik. On w 1908 roku rozpoczął budowę nowego domu dla dzieci. Uroczyste pobłogosławienie nowego zakładu odbyło się 24 czerwca 1911 roku. To właśnie dzięki staraniom ks. Góralika podopieczni mieli ogród do zabawy, a budynek w 1925 roku wyposażony został w kanalizację, łazienki i światło elektryczne. Kapłan ten niejednokrotnie z własnych funduszy ratował zakład od kłopotów materialnych. Dzięki tym budowlanym i remontowym zmianom budynku można

---

⁸ Dzisiaj w tym budynku znajduje się Zespół Szkół Katolickich, prowadzony przez Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe w Nowym Sączu.

⁹ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 3.

¹⁰ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 3.

¹¹ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 4.

było przyjąć większą liczbę wychowanków. To sprawiło, że w zakładzie zaczęło pracować 6 siostr. Liczba dzieci przed wybuchem II wojny światowej dochodziła do stu. Siostry troszczyły się również o stronę materialną zakładu. Czyniły to m.in. poprzez prowadzenie własnego gospodarstwa, organizowanie składek i kwest po okolicznych wioskach i na terenie miasta Nowego Sącza. Dzięki zaangażowaniu siostr chore dzieci mogły wyjeżdżać na letnie kolonie do Rabki¹².

W Katolickim Zakładzie Sierot zakonnice prowadziły zajęcia z dziećmi, które były podzielone na grupy wiekowe. Najmłodsze dzieci pozostawały pod opieką wychowawczyni, która realizowała program dostosowany do wieku przedszkolnego, natomiast starsze pod opieką siostry z wykształceniem pedagogicznym uczęszczały do szkoły. Oprócz opieki i wychowania dzieci, siostry również dla nich gotowały, szyły, prały, troszcząc się o ład i porządek w domu. W zasadzie dzieci miały przebywać w zakładzie do ukończenia szkoły podstawowej, jednakże niejednokrotnie wychowankowie, mieszkając nadal w placówce, uczęszczali do szkół zawodowych. Ponadto siostry otworzyły w zakładzie ogólnodostępną świetlicę dla dziewcząt, dla których prowadzone były zajęcia z gimnastyki, organizowały dla nich kursy szycia bielizny i guzikarstwa. Zakonnice poprzez swoją działalność przygotowywały dziewczęta do życia rodzinnego i pomagały im rozwijać ich zainteresowania¹³.

Wspomniany zakład był głównym miejscem działalności i pełnienia przez siostry czynów miłości. Dramatycznym dniem okazał się 1 stycznia 1951 roku, kiedy to państwo polskie zabrało budynek, przejęło zakład i usunęło służebniczki z pracy. Z tym dniem przestały one pełnić funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne pośród dzieci w Katolickim Zakładzie Sierot, ale nie zakończyły swojej apostolskiej posługi miłości w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu.

Dzięki ówczesnemu proboszczowi parafii ks. Władysławowi Lesiakowi siostry służebniczki pozostały w Nowym Sączu, a od 24 listopada 1953 roku zamieszkały w budynku obok świątyni, gdzie mieszkają do dzisiaj. Od tej pory zaczęły pełnić posługę katechizacji dzieci przedszkolnych i szkolnych, pełniły czyny miłosierdzia poprzez swoją działalność charytatywną¹⁴ i po-

---

¹² *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 9.

¹³ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 11.

¹⁴ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 34.

sługę na plebani, gotując dla księży, jak również troszczyły się o parafialną świątynię czy też pełniły funkcję organistek w kościele parafialnym.

Apostolska posługa katechizacji dzieci i młodzieży

W 1951 roku z chwilą usunięcia siostr z domu dziecka siostry z nowym zapałem podjęły się obowiązków. I tak: s. Serafia Sieradzka pracowała jako katechetka dzieci przedszkolnych i szkolnych oraz w kancelarii parafialnej, s. Perpetua Sieradzka zajęła się gotowaniem posiłków dla siostr, a s. Benwenta Mytnik i s. Lojola Mytnik troszczyły się o wystrój i porządek w kościele pw. św. Małgorzaty i w kościele pw. św. Kazimierza, który pełnił wówczas funkcję tzw. kościoła szkolnego należącego do parafii¹⁵.

Ksiądz prałat Lesiak już w 1950 roku zaczął wprowadzać nauczanie dzieci przedszkolnych w kościele, w katechizacji pomagały mu oczywiście siostry służebniczki. W ciągu paru lat liczba dzieci objętych nauczaniem i wychowaniem religijnym w ramach duszpasterstwa parafialnego wzrosła ze 120 do 1000¹⁶. W duszpasterstwie dzieci i ich katechizacji szczególną rolę odegrała wspomniana już s. Serafia Sieradzka. Pomagała ona w organizowaniu nabożeństw dla dzieci w kościele, jak również prowadziła przygotowanie dzieci do wczesnej Komunii Świętej, rozwijając u nich kult eucharystyczny¹⁷. W latach 60. XX wieku s. Serafia prowadziła również katechezy dla matek w Nowym Sączu, Trzetrzewinie i Kamionce Wielkiej oraz kursy dla katechetek świeckich do nauczania religii w rodzinie na terenie dekanatu nowosądeckiego¹⁸. Ponadto s. Serafia kierowała grupą pań świeckich, które niosły pomoc chorym oraz potrzebującym pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej. Siostra Serafia pracowała w parafii przez 59 lat, zmarła 4 listopada 1995 roku¹⁹, zasłynęła jako wspaiała katechetka oraz wychowawczyni wielu pokoleń dzieci i młodzieży.

Z czasem katechizację przejmowały inne siostry: Wiktoryna Uryga, Ignacja Kic, Berta Zybur, Sylwia Chruslicka, Rozalia Lachman, Katarzyna Gwóźdź, Gregoria Miśtak, Cecylia Gawrzyńska, s. Grabiec, które

¹⁵ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 38.

¹⁶ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 35.

¹⁷ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 43.

¹⁸ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 45.

¹⁹ *Kartoteka Sióstr Służebniczek BDNP, Dom Zakonny w Nowym Sączu*, s. 1, rękopis w rękopis w archiwum Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu.

przybywały do domu zakonnego w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu²⁰. Siostry nauczały religii nie tylko na terenie miasta, ale również w podmiejskich miejscowościach, m.in. w Chelmcu, Falkowej czy Piątkowej.

W 1970 roku s. Damiana podjęła się trudu pracy katechetycznej wśród dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w szkole specjalnej, przygotowując niektórych uczniów do I Komunii Świętej czy też do przyjęcia sakramentu bierzmowania. W szkole specjalnej pracowały później także inne siostry: Mizała Fudalaj²¹ oraz Stella Bajorek²².

Gdy nauczanie religii powróciło do szkół, służebniczki katechizowały w państwowych przedszkolach i szkołach, a od 1994 roku także w Katolickim Przedszkolu Niepublicznym w Nowym Sączu oraz od 1997 roku w Katolickiej Szkole Podstawowej w Nowym Sączu.

Obecnie katechizacją dzieci przedszkolnych i szkolnych zajmuje się s. Giovanna Wiśniowska, która pełni również funkcję przełożonej miejscowego domu zakonnego. Siostra Giovanna wychowuje i naucza dzieci w Szkole Podstawowej nr 3 w Nowym Sączu oraz w Niepublicznym Przedszkolu „Jaś i Małgosia” w Nowym Sączu. W parafii natomiast prowadzi Dziewczęcą Służbę Maryjną oraz gorliwie angażuje się w dzieło misji świętych poprzez organizowanie kolędników misyjnych.

Posługa organistowska w kościołach i prowadzenie chórów

Znaczącą posługę pełniły siostry, które obok katechizacji pracowały jako organistki w kościołach. I tak w 1957 roku do wspólnoty sióstr dołączyła s. Kolbena Niewiadomska, która prowadziła w parafii chór młodzieżowy oraz pełniła funkcję organistki w kościele parafialnym²³. Nauczała również katechezy dzieci przedszkolnych i szkolnych, a także była organistką w kościele pw. św. Kazimierza w Nowym Sączu, który został konsekrowany 25 września 1966 roku i pełnił rolę rektoratu parafii pw. św. Małgorzaty do 1977 roku, kiedy to została erygowana nowa parafia²⁴. Przy tym kościele s. Kolbena prowadziła również chór młodzieżowy, do którego należało oko-

---

²⁰ *Kartoteka Sióstr Służebniczek...*, s. 6–25.

²¹ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 72.

²² *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 77.

²³ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 41.

²⁴ Por. L. Migrała, *Bazylika św. Małgorzaty w Nowym Sączu*, Nowy Sącz 2006, s. 44.

ło 80 dziewcząt ze szkół licealnych i zawodowych, a s. Benwenuta Mytnik troszczyła się o wystrój i porządek w tej świątyni²⁵. W 1988 roku obowiązki s. Kolbeny, która wyjechała do pracy w Dębicy, przejęła s. Sylwina Kielbasa. Siostra ta oprócz katechizacji dzieci, prowadziła chór i scholę dziewczęcą oraz pełniła funkcję organistki w kościele parafialnym przez 10 lat²⁶.

Troszczyły się także o wystrój i porządek w kościele parafialnym. Przez wiele lat czyniło to wiele służebniczek, jak choćby już wspomniana s. Benwenuta Mytnik, która pracowała w parafii przez 54 lata²⁷, ale także s. Dolores Swornóg czy też obecnie pracująca s. Aurelia Lupa. Ta ostatnia siostra pracuje w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu od 1966 roku. W tym okresie pełniła również funkcję przełożonej miejscowej. Za aktywny udział w życiu religijnym na terenie diecezji tarnowskiej bp Andrzej Jeż w 2014 roku odznaczył s. Aurelię złotym medalem Dei Regno Servire – służyć Królestwu Bożemu²⁸. To dzięki s. Aurelii zawdzięczamy Kronikę Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej w Nowym Sączu przy ul. Świętego Ducha 2. Kronika ta stała się głównym źródłem umożliwiającym odtworzenie działalności apostolskiej służebniczek, i to od początku ich pobytu w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu, tj. od 1893 roku.

Apostolska posługa miłości poprzez służbę ubogim i chorym

Siostry, które przybyły do parafii pod koniec XIX wieku, oprócz głównej działalności, jaką były opieka i wychowanie dzieci w Katolickim Zakładzie Sierot, pełniły również posługę miłości poprzez służbę ubogim i chorym. Odwiedzały cierpiących w ich domach, często towarzysząc im w ostatnich chwilach życia. Ponadto wspierały rodziny w ich wielorakich potrzebach, prowadziły działalność charytatywną oraz udzielały się w pracy na rzecz kościoła parafialnego²⁹. W 1898 roku służebniczki dębickie pracowały w Bursie im. Tadeusza Kościuszki, a w latach 1908–1913 prowadziły Katolicką Tanią

---

²⁵ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 57.

²⁶ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 3.

²⁷ *Kartoteka Sióstr Służebniczek...*, s. 3.

²⁸ Por. R. Krzyszkowski, *Dei Regno Servire – służyć Królestwu Bożemu*, „Nasze Spotkania, Pismo Parafii Świętej Małgorzaty w Nowym Sączu” 2015 nr 1, s. 16.

²⁹ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 4.

Kuchnię. W latach 1916–1917 pracowały w Szpitalu Wojskowym w Nowym Sączu³⁰.

W 1958 roku ksiądz prałat Lesiak, widząc opuszczone i zaniedbane dzieci na terenie miasta Nowego Sącza, zachęcił siostry, aby otworzyły dla nich świetlice. Zakonnice chętnie podjęły się tego zadania poprzez przygotowywanie dla dzieci posiłków i organizowanie zajęć wychowawczo-dydaktycznych. Niestety z powodu braku pomieszczenia świetlica po roku działalności została zamknięta³¹. To jednak nie przeszkodziło służebniczkom nadal pełnić posługi wobec najbardziej potrzebujących: odwiedzały i wspierały ubogie rodziny na terenie parafii, organizowały różnorodne akcje dobroczynne i charytatywne, i czynią to do dnia dzisiejszego. W latach 2011–2013 ludzi chorych i cierpiących odwiedzała s. Cecylia Sypek, a w latach 2013–2014 s. Antonina Dusza. Służebniczki aktywnie włączają się w obecną działalność charytatywną w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu, skupioną wokół parafialnej Caritas, która to prowadzi kuchnię Caritas oraz Punkt Dobre Serce. Siostry żywo również angażują się w działalność Klubu Seniora.

Apostolska posługa sióstr w kuchni na plebanii i w swoim domu

Inną formą pracy sióstr na rzecz parafii była pokorna służba w kuchni na plebanii. Pracę tę rozpoczęła w 1963 roku s. Mikołaja Głowa, pełniąc rolę kucharki dla księży³², a od 1971 roku do 2008 roku posługę tę pełniła s. Juwencja Plata. przygotowywały posiłki także podczas różnych uroczystości i spotkań, które były organizowane w parafii, udzielały się ponadto w akcjach charytatywnych³³.

Apostolską posługę miłości służebniczki pełniły na co dzień w swoim domu zakonnym, wykonując różnorodne prace. Były to siostry: Emilia Stefańska, Katarzyna Duma, Jeremika Liszka, Barbara Smoła, Krystiana Sado, Anna Skiba. Obecnie natomiast pracującą w nim siostry: Gemma Bodziony, Bronisława Bokota i Bogna Cyz. Ta ostatnia siostra opiekuje się również Klubem Seniora działającym na terenie parafii³⁴.

---

³⁰ Por. B. Kumor, *Parafia i życie religijne*, w: *Dzieje miasta Nowego Sącza*, t. 2, red. F. Kiryk, S. Płaza, Kraków 1993, s. 336.

³¹ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 41.

³² *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 49.

³³ *Kronika Domu Zakonnego...*, t. 1, s. 60.

³⁴ *Kartoteka Sióstr Służebniczek...*, s. 3.

Zakończenie

„Poznacie ich po ich owocach” (Mt 7, 20). Widocznym owocem pracy sióstr w parafii są powołania zakonne. Do zgromadzenia służebniczek dębickich pochodzących z parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu obecnie należą: s. Stanisława Michalik, s. Halina Rosiek, s. Paulina Szoldra, a do wieczności odeszły śp. s. Agnes Janik oraz śp. s. Anna Janina Zielińska.

Od 1893 roku do 2016 roku, tj. przez 123 lata w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu siostry wychowały i wykształciły wiele pokoleń dzieci, czy to w Katolickim Zakładzie Sierot, czy też katechizując i nauczając w parafialnych świetlicach, a później w państwowych i katolickich przedszkolach i szkołach. Ponadto podejmowały apostolską posługę miłości, służąc ubogim i chorym, wspierając rodziny w ich wielorakich potrzebach oraz wykonując różne formy pracy parafialnej i charytatywnej.

Siostry służebniczki poprzez swoją pracę w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu i zgodnie z celem swojego zgromadzenia z sercem niepodzielnym całkowicie oddając się Panu Bogu, współpracując z łaską Ducha Świętego oraz naśladowując Chrystusa czystego, ubogiego i posłusznego, służą Kościołowi i świadczą wobec świata o rzeczywistości eschatologicznej³⁵.

Bibliografia

- Migrała L., Bazylika św. Małgorzaty w Nowym Sączu, Nowy Sącz 2006.
- Niedźwiecka Z., Edmund Bojanowski – prekursor Soboru Watykańskiego II, Wrocław 1983.
- Kumor B., Diecezja tarnowska, dzieje ustroju i organizacji 1786–1985, Kraków 1985.
- Kumor B., Parafia i życie religijne, w: *Dzieje Miasta Nowego Sącza*, t. 2, red. F. Kiryk, S. Płaza, Kraków 1993, s. 319–338.
- Kronika Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu, t. 1, rękopis w archiwum Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu.
- Kartoteka Sióstr Służebniczek BDNP, Dom Zakonny w Nowym Sączu, s. 1, rękopis w rękopis w archiwum Domu Zakonnego Sióstr Służebniczek BDNP w Nowym Sączu.

---

³⁵ Por. *Konstytucje Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej*, art. 2.

- Konstytucje Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej, Dębica 2003.
- Krzyszkowski R., *Dei Regno Servire – służyć Królestwu Bożemu*, „Nasze Spotkania, Pismo Parafii Świętej Małgorzaty w Nowym Sączu” 2015 nr 1, s. 16.
- Schauber V., Schindler H. M., *Ilustrowany leksykon świętych*, Kielce 2002.
- Schematyzm diecezji tarnowskiej 2015*, red. R. Kantor i in., Tarnów 2015.

Streszczenie

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej oddaje się wielorakiej apostolskiej posłudze miłości, a w sposób szczególny chrześcijańskiemu wychowaniu i nauczaniu dzieci, służbie ubogim i chorym, wspieraniu rodzin w ich wielorakich potrzebach oraz różnym formom pracy parafialnej i charytatywnej.

Pod koniec XIX wieku w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu została utworzona nowa placówka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej.

Od 1893 roku do 2016 roku, tj. przez 123 lata w parafii pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu siostry wychowały i wykształciły wiele pokoleń dzieci, czy to w Katolickim Zakładzie Sierot, czy też katechizując i nauczając w parafialnych świetlicach, a później w państwowych i katolickich przedszkolach i szkołach. Ponadto podejmowały apostolską posługę miłości, służąc ubogim i chorym, wspierając rodziny w ich wielorakich potrzebach oraz wykonując różne formy pracy parafialnej i charytatywnej. Siostry pełniły również posługę organistowską w kościołach oraz prowadziły chóry dziecięce i młodzieżowe. Troszczyły się także o wystrój i porządek w kościele parafialnym.

Słowa kluczowe

siostry służebniczki dębickie, Nowy Sącz, apostolska posługa miłości

Summary

Apostolic Ministry of Love of the Sisters the Servants of the Virgin Mary Immaculately Conceived in the Parish of St. Margaret in Nowy Sącz from 1893 to 2016

The Congregation of the Sisters the Servants of the Mother of God Immaculately Conceived entrusts to the multiple apostolic ministry of charity, in particular the Christian education and teaching of children, the service of the poor and the sick, the support of families in their various needs and the various forms of parish and charitable work.

At the end of the 19th century, the new establishment of the Congregation of the Sisters the Servants of the Mother of God Immaculately Conceived was established in the parish of St. Margaret in Nowy Sącz.

From 1893 to 2016, that is 123 years in the parish of St. Margaret in Nowy Sącz sisters both raised and educated many generations of children in the Catholic Orphanage, and catechized and taught in parish centre, and later in state and Catholic pre-schools and schools. In addition, they made apostolic ministry of charity serving the poor and sick, supporting families in their multiple needs, and performing various forms of parish and charitable work. The sisters also served as organist in churches and ran children and youth choirs. They also took care of the decor and order in the parish church.

Keywords

Sisters the Servants Dębickie, Nowy Sącz, apostolic ministry of love